

शैक्षणिक वर्ष २०२६-२७ या एका वर्षासाठी जलदगती पध्दतीद्वारे नवीन तुकडी (तात्पुरत्या स्वरूपात) मागणी करणे संदर्भात प्रस्ताव सादर करणेबाबत..

॥ अंतरी पेटवू ज्ञानज्योत ॥

कवयित्री बहिणाबाई चौधरी उत्तर महाराष्ट्र विद्यापीठ, जळगाव

परिपत्रक क्र. ४७/२०२६

उमवि नगर, जळगाव-४२५ ००१,

दिनांक : १७ जुलै २०२६

संदर्भ :- ०१) महाराष्ट्र सार्वजनिक विद्यापीठे अधिनियम २०१६ मधील कलम १०९(८) मध्ये नमूद केलेली तरतूद.
०२) शासन निर्णय क्र. एनजीसी-२०१७/(१२८/१७)/मशि ४, दि. ४ जुलै, २०१७

महोदय/महोदया,

वरील विषया-वये संदर्भाकित शासन निर्णयाच्या अनुषंगाने कळविण्यात येते की, महाराष्ट्र सार्वजनिक विद्यापीठ अधिनियम २०१६ मधील कलम १०९(८) नुसार असामान्य परिस्थितीत विशिष्ट विद्याशाखांना जलदगती पध्दतीने अतिरीक्त नवीन तुकडी (तात्पुरत्या स्वरूपात) मागणी करणे संदर्भात तरतूद नमूद करण्यात आलेली आहे. उच्च माध्यमिक शालांत परीक्षेमध्ये उत्तीर्ण होण्याचे वाढते प्रमाण व विद्यार्थ्यांचा विशिष्ट अभ्यासक्रमांमध्ये असलेला कल विचारात घेता, कोणतेही विद्यार्थी इच्छित उच्च शिक्षणापासून वंचित राहू नये या बाबी विचारात घेता, पुनश्च सन २०२६-२७ या शैक्षणिक वर्षाकरीता जलदगती पध्दतीद्वारे नवीन अतिरीक्त (तात्पुरत्या स्वरूपात) तुकड्यांकरीता प्रस्ताव दि. ०३/०८/२०२६ पर्यंत मागाविण्यात येत आहेत.

त्या अनुषंगाने, ज्या महाविद्यालयांना शैक्षणिक वर्ष २०२६-२७ करीता जलदगती पध्दतीद्वारे नवीन अतिरीक्त (तात्पुरत्या स्वरूपात) तुकड्यांसंदर्भात प्रस्ताव सादर करावयाचे आहेत त्यांनी सोबत जोडलेल्या दि. ०४ जुलै, २०१७ च्या शासन निर्णयाचे परिपूर्ण अवलोकन करून, शासन निर्णयातील परिशिष्ट-अ मध्ये नमूद केलेल्या अर्जाच्या नमुन्याप्रमाणे प्रस्ताव तयार करावयाचा आहे. तसेच परिशिष्ट-ब मध्ये नमूद केलेली कागदपत्रे सदरच्या प्रस्तावासोबत जोडावयाची आहेत. आपणास असेही सूचित करण्यात येते की, शासन निर्णयातील परिशिष्ट-क मधील तपशिल विद्यापीठाने द्यावयाचा असला तरी सदरचा तपशिल महाविद्यालय व महाविद्यालय असलेल्या तालुक्याशी संबंधित असल्यामुळे परिशिष्ट-क मध्ये नमूद केलेल्या रकाना क्र. १ ते १३ पैकी अ.क्र. ३ व १३ वगळता उर्वरित माहिती महाविद्यालयांनी तपशिलवार व सुस्पष्ट भरावयाची असून, त्यावर महाविद्यालयाच्या मा.प्राचार्यांची स्वाक्षरी व शिक्का असणे आवश्यक आहे.

संलग्नीत महाविद्यालयांनी/मान्यताप्राप्त परिसंस्थांनी तुकड्यांचे प्रस्ताव सादर करतांना संदर्भित शासन निर्णयात नमूद केलेल्या बाबींची पूर्तता करणे अनिवार्य असून, अपूर्ण भरलेले अर्ज, अपूर्ण कागदपत्र, साक्षांकित न केलेले कागदपत्र वा तत्सम बाबी आढळल्यास अशा अर्जावर विद्यापीठा मार्फत कार्यवाही केली जाणार नाही याची कृपया नोंद घ्यावी.

उच्च व तंत्रशिक्षण आणि सेवायोजन विभाग दि. १९/६/१९९५ रोजीच्या शासन निर्णयात विद्यार्थी संख्येबाबत निकषांचे, व नियमांचे काटेकोरपणे पालन होण्याच्या दृष्टीने शैक्षणिक वर्ष २०२६-२७ पासून संलग्नीत महाविद्यालये/मान्यताप्राप्त परिसंस्थांनी विद्यापीठाने जो अभ्यासक्रम मान्य केलेला असेल त्या अभ्यासक्रमास मंजूर विद्यार्थी संख्ये इतकेच प्रवेश करावयाचे आहेत. शैक्षणिक वर्ष २०२६-२७ करीता विद्यापीठाने विद्यार्थी प्रवेश क्षमता मान्य केल्याशिवाय व विद्यार्थी प्रवेशास मान्यता दिल्याशिवाय संलग्नीत महाविद्यालये/मान्यताप्राप्त परिसंस्थांनी कोणत्याही परिस्थितीत अतिरीक्त विद्यार्थी प्रवेशित करू नयेत.

शैक्षणिक वर्ष २०२६-२७ साठी शासनाने अतिरीक्त तुकडी/तुकड्यांचे प्रस्ताव नाकारण्यात आलेल्या महाविद्यालयांनी/परिसंस्थांनी नव्याने अतिरीक्त (जलदगती) तुकडीसाठी प्रस्ताव सादर करणे आवश्यक आहे.

(कृ.मा.प.)

विद्यापीठाशी संलग्नीत असलेल्या सर्व अनुदानित, विनाअनुदानित व कायम विनाअनुदानित महाविद्यालयांनी / परिसंस्थांनी तुकड्यांचे प्रस्ताव सादर करण्यापूर्वी त्यांना लागू असलेले NAAC/NBA तसेच त्यांचे पुनर्मूल्यांकन केलेले असणे आवश्यक तथा बंधनकारक राहिल. तसेच संबंधित महाविद्यालयांनी युजीसी/शासन/विद्यापीठ यांच्या अटी, शर्ती व निकष पूर्ण करणे बंधनकारक राहिल. वाढीव तुकडीसाठी प्रस्ताव सादर करतांना विद्यापीठ परिनियम ४१५(१) नुसार किमान ५०% शिक्षक नियुक्त करणे आवश्यक राहिल.

वरील अनुषंगाने कळविण्यात येते की, जलदगती पध्दतीद्वारे सादर करावयाच्या प्रस्तावांच्या आवश्यक त्या कागदपत्रांसह ०२ प्रतीमध्ये अर्ज संलग्नता शुल्कासह विद्यापीठाच्या संलग्नता विभागात दि. ०३/०८/२०२६ रोजी दुपारी ०३.०० वाजेपर्यंत सादर करावेत.

प्राप्त झालेल्या सदर प्रस्तावावर महाराष्ट्र सार्वजनिक विद्यापीठ अधिनियम, २०१६ मध्ये नमूद केलेल्या तरतुदीनुसार अर्जांची छाननी करुन, पात्र ठरलेले प्रस्ताव विद्यापीठाच्या शिफारशीसह शासनास सादर करण्यात येतील व शासनाच्या मान्यतेनंतर सदर बाब संबंधित महाविद्यालयांना ज्ञात करण्यात येवून मा.विद्यापरिषदेच्या मान्यतेनंतर अतिरिक्त तुकड्यांचे संलग्नीकरण व विद्यार्थी प्रवेशास मान्यता देण्यात येईल, याची नोंद घ्यावी.

दि. ०४ जुलै, २०१७ च्या शासन निर्णयातील परिशिष्ट ब मध्ये नमूद केल्यानुसार महाविद्यालयांनी प्रस्तावासोबत सादर करावयाचे प्रमाणपत्र व हमीपत्रांच्या मसुद्यामध्ये सारखेपणा असावा यासाठी सदर प्रमाणपत्रांचा व हमीपत्रांचा नमुना आपल्या माहितीसाठी यासोबत जोडण्यात आलेला आहे.

सोबत :- ०१) दि. ४ जुलै, २०१७ रोजीचा शासन निर्णय.

०२) परिशिष्ट ब नुसार प्रमाणपत्र व हमीपत्रांचा नमुना.

जा.क्र.कबचौउमवि/०५/संलग्नता/जलदगती अतिरिक्त तुकडी/परिपत्रक/१३४/२०२६
दि.१७/०७/२०२६

आपला विश्वासू

(डॉ.विनोद पी.पाटील)
कुलसचिव

प्रति,

मा.प्राचार्य/संचालक,

जलदगती पध्दतीद्वारे नवीन तुकड्यांसाठी प्रस्ताव सादर करणारे,

कवयित्री बहिणाबाई चौधरी उत्तर महाराष्ट्र विद्यापीठाशी संलग्नीत महाविद्यालये/परिसंस्था

हमीपत्र
(रु. १००/- च्या स्टॅम्पपेपरवर नोटरी नोंदणीकृत)
(परिशिष्ट 'ब' अ.क्र. ५ संदर्भात)

मी, _____ वय _____

राहणार _____ हमीपत्र लिहून देत आहे की, मी, _____ या संस्थेचा
अध्यक्ष असून, आमच्या संस्थेच्या _____ या महाविद्यालयास शैक्षणिक वर्ष
२०२६-२७ करिता _____ वर्गास जलदगती पध्दतीने ०१ अतिरीक्त तुकडी सुरु
करण्यासाठीचा प्रस्ताव कवयित्री बहिणाबाई चौधरी उत्तर महाराष्ट्र विद्यापीठ, जळगाव मार्फत शासनास सादर
केलेला आहे.

शासनाचे कायम विनाअनुदानित धोरण लक्षात घेता, शासनाने मंजूर केलेल्या अतिरीक्त तुकडीसाठी
नियमाप्रमाणे वेतन व वेतनेतर खर्च संस्था करणार आहे. याबाबत शासनाकडून कोणत्याही प्रकारच्या अनुदानाची
मागणी केली जाणार नाही असे नोंदणीकृत हमीपत्र लिहून देत आहोत.

स्थळ : _____

दिनांक : / / २०२६

स्वाक्षरी

(नाव : _____)

अध्यक्ष: _____

संस्थेचे नाव : _____

साक्षीदार : _____

स्वाक्षरी : _____

नाव : _____

हमीपत्र
(अ.क्र. ७ संदर्भात)
(विज्ञान प्रयोगशाळेत आवश्यक सामग्री उपलब्ध असल्याबाबतचे हमीपत्र)

मी, _____ वय _____

राहणार _____ हमीपत्र लिहून देत आहे की, मी, _____ या संस्थेचा
अध्यक्ष असून, आमच्या संस्थेच्या _____ या महाविद्यालयास शैक्षणिक वर्ष
२०२६-२७ करिता _____ वर्गास जलदगती पध्दतीने ०१ अतिरीक्त तुकडी सुरु
करण्यासाठीचा प्रस्ताव कवयित्री बहिणाबाई चौधरी उत्तर महाराष्ट्र विद्यापीठ, जळगाव मार्फत शासनास सादर
केलेला आहे.

सदर तुकडीस शासनाची मान्यता प्राप्त झाल्यास, सदर तुकडीत प्रवेश घेणाऱ्या विद्यार्थ्यांना प्रयोगशाळेत
लागणारे निर्धारित आवश्यक सामग्री महाविद्यालयाच्या प्रयोगशाळेत उपलब्ध आहे. त्याचप्रमाणे महाविद्यालयात
शैक्षणिक वर्ष _____ पासून विज्ञान शाखा सुरु असून, महाविद्यालयातील विज्ञान
प्रयोगशाळेत आवश्यक साहित्य मुबलक प्रमाणात उपलब्ध आहे. विज्ञान शाखेशी संबंधित सर्व प्रयोगशाळा
सुसज्ज असून, अतिरीक्त तुकडीत प्रवेश घेणाऱ्या विद्यार्थ्यांना प्रयोगशाळेसाठी निर्धारित आवश्यक सामग्री उपलब्ध
करून देण्यात येईल, असे हमीपत्र लिहून देत आहोत.

स्थळ : _____

दिनांक : / /२०२६

स्वाक्षरी

(नाव : _____)

अध्यक्ष: _____

संस्थेचे नाव : _____

साक्षीदार : _____

स्वाक्षरी : _____

नाव : _____

प्रमाणपत्र
(परिशिष्ट ब मधील अ.क्र. ८ संदर्भात)
(ग्रंथालयात पुस्तका संबंधी प्रमाणपत्र)

मी, _____ वय _____

राहणार _____ प्रमाणपत्र लिहून देत आहे की, मी, _____ या संस्थेचा
अध्यक्ष असून, आमच्या संस्थेच्या _____ या महाविद्यालयास शैक्षणिक वर्ष
२०२६-२७ करिता _____ वर्गास जलदगती पध्दतीने ०१ अतिरीक्त तुकडी सुरु
करण्यासाठीचा प्रस्ताव कवयित्री बहिणाबाई चौधरी उत्तर महाराष्ट्र विद्यापीठ, जळगाव मार्फत शासनास सादर
केलेला आहे.

या प्रमाणपत्राद्वारे नमूद करित आहोत की, महाविद्यालयाच्या ग्रंथालयात _____ संदर्भ ग्रंथ उपलब्ध
असून, _____ शैक्षणिक क्रमिक पुस्तके उपलब्ध आहेत. तसेच संदर्भ ग्रंथ व शैक्षणिक क्रमिक पुस्तकांची
किंमत सुमारे _____ इतकी आहे. मागणी केलेल्या अतिरीक्त तुकडीस शासनाची मान्यता मिळाल्यास
सदर तुकडीमध्ये प्रवेशित होणाऱ्या विद्यार्थ्यांसाठी किमान _____ अतिरीक्त पुस्तके महाविद्यालयाच्या
ग्रंथालयात उपलब्ध आहेत. तसेच सदर विद्यार्थ्यांसाठी पुन्हा आवश्यक ते संदर्भ ग्रंथ व शैक्षणिक पुस्तके तातडीने
उपलब्ध करून देण्यात येतील. प्रमाणपत्र दिले असे.

स्थळ : _____

दिनांक : / / २०२६

स्वाक्षरी

(नाव : _____)

अध्यक्ष: _____

संस्थेचे नाव : _____

प्रमाणपत्र
(अ.क्र. ९ संबंधी - आवश्यक फर्निचर संदर्भात)

मी, _____ वय _____
राहणार _____ प्रमाणपत्र लिहून देत आहे की, मी, _____ या संस्थेचा
अध्यक्ष असून, आमच्या संस्थेच्या _____ या महाविद्यालयास शैक्षणिक वर्ष
२०२६-२७ करिता _____ वर्गास जलदगती पध्दतीने ०१ अतिरीक्त तुकडी सुरु
करण्यासाठीचा प्रस्ताव कवयित्री बहिणाबाई चौधरी उत्तर महाराष्ट्र विद्यापीठ, जळगाव मार्फत शासनास सादर
केलेला आहे.

या संदर्भात प्रमाणपत्र देण्यात येते की, महाविद्यालयाच्या ईमारतीतील सेमिनार रुम, लेक्चर रुम, फॅकल्टी
रुम, स्टॉफ रुम, प्राचार्यांची रुम, कॉमन रुम, होस्टेल रुम, इ. बाबी पुरेशा प्रमाणात उपलब्ध असून, त्यासाठी
आवश्यक ते फर्निचर महाविद्यालयकडे मुबलक प्रमाणात उपलब्ध आहे. जलदगती पध्दतीने अतिरीक्त तुकडी
सुरु केल्यामुळे कोणत्याही प्रकारची अडचणी निर्माण होणार नाही. प्रमाणपत्र दिले असे.

स्थळ : _____

दिनांक : / /२०२६

स्वाक्षरी

(नाव : _____)

अध्यक्ष: _____

संस्थेचे नाव : _____

प्रमाणपत्र

(अ.क्र. १० - मंजूर मूळ तुकडीच्या सर्व विषयांकरीता उपलब्ध शिक्षक व भौतिक सुविधा संबंधी)

मी, _____ वय _____

राहणार _____ प्रमाणपत्र लिहून देत आहे की, मी, _____ या संस्थेचा
अध्यक्ष असून, आमच्या संस्थेच्या _____ या महाविद्यालयास शैक्षणिक वर्ष
२०२६-२७ करिता _____ वर्गास जलदगती पध्दतीने ०१ अतिरीक्त तुकडी सुरु
करण्यासाठीचा प्रस्ताव कवयित्री बहिणाबाई चौधरी उत्तर महाराष्ट्र विद्यापीठ, जळगाव मार्फत शासनास सादर
केलेला आहे.

सदरचा प्रस्ताव _____ या विद्याशाखेतर्गत असून, शासनाने यापूर्वी मंजूर
केलेल्या व महाविद्यालयात सुरु असलेल्या मूळ तुकडीच्या सर्व विषयांकरीता अहर्ताधारक व विद्यापीठ
मान्यताप्राप्त अध्यापक महाविद्यालयात उपलब्ध आहेत. तसेच शासनाने विहीत केलेल्या निकषांनुसार मुलभूत
भौतिक सुविधा देखील महाविद्यालयात उपलब्ध आहेत. मूळ तुकडीसाठी उपलब्ध असलेल्या अध्यापकांची
तपशिलवार यादी सोबत जोडण्यात येत आहे. प्रमाणपत्र दिले असे.

स्थळ : _____

दिनांक : / / २०२६

स्वाक्षरी

(नाव : _____)

अध्यक्ष: _____

संस्थेचे नाव : _____

प्रमाणपत्र
(अ.क्र. ११ बाबत)

मी, _____ वय _____
राहणार _____ प्रमाणपत्र लिहून देत आहे की, मी, _____ या संस्थेचा
अध्यक्ष असून, आमच्या संस्थेच्या _____ या महाविद्यालयास शैक्षणिक वर्ष
२०२६-२७ करीता _____ वर्गास जलदगती पध्दतीने ०१ अतिरीक्त तुकडी सुरु
करण्यासाठीचा प्रस्ताव कवयित्री बहिणाबाई चौधरी उत्तर महाराष्ट्र विद्यापीठ, जळगाव मार्फत शासनास सादर
केलेला आहे.

महाविद्यालयाने _____ या अभ्यासक्रमासाठी जलदगती अतिरीक्त
तुकडीची मागणी केलेली असून, सदर तुकडीमधील प्रवेशित विद्यार्थ्यांसाठी महाविद्यालयामध्ये मुलभूत व भौतिक
साधने तसेच पात्रताधारक अध्यापक वर्ग उपलब्ध आहे/अध्यापक वर्गासाठी तात्पुरती व्यवस्था केलेली आहे.
सदर मुलभूत व भौतिक साधनांची तसेच अध्यापक वर्गाची तपशिलवार माहिती सोबत जोडलेली आहे. प्रमाणपत्र
दिले असे.

स्थळ : _____

दिनांक : / /२०२६

स्वाक्षरी

(नाव : _____)

अध्यक्ष: _____

संस्थेचे नाव : _____

हमीपत्र
(अ.क्र.१२ बाबत)

मी, _____ वय _____

राहणार _____ हमीपत्र लिहून देत आहे की, मी, _____ या संस्थेचा
अध्यक्ष असून, आमच्या संस्थेच्या _____ या महाविद्यालयास शैक्षणिक वर्ष
२०२६-२७ करीता _____ वर्गास जलदगती पध्दतीने ०१ अतिरीक्त तुकडी सुरु
करण्यासाठीचा प्रस्ताव क्वथित्री बहिणाबाई चौधरी उत्तर महाराष्ट्र विद्यापीठ, जळगाव मार्फत शासनास सादर
केलेला आहे.

महाविद्यालयाने _____ वर्गासाठी जलदगती अतिरीक्त तुकडीची मागणी
केलेली असून, सदर तुकडीमध्ये प्रवेश होणाऱ्या विद्यार्थ्यांसाठी भौतिक व मुलभूत साधने उपलब्ध असून ,
पात्रताधारक अध्यापकांबाबतीत तात्पुरत्या स्वरूपात व्यवस्था केलेली असून, शासनाने जलदगती अतिरीक्त तुकडी
मंजूर केल्यास पुढील ०६ महिन्यात शासनाने नियमित तुकडी करीता विहीत केलेल्या निकषांची पूर्तता करण्यात
येईल, अशी हमी या हमीपत्राद्वारे देण्यात येत आहे.

स्थळ : _____

दिनांक : / /२०२६

स्वाक्षरी

(नाव : _____)

अध्यक्ष: _____

संस्थेचे नाव : _____

सन २०१७-१८ या शैक्षणिक वर्षापासून असामान्य परिस्थितीत विशिष्ट विद्याशाखांच्या नवीन अतिरिक्त तुकड्यांना मंजुरी देण्याबाबतची जलदगती कार्यपद्धती आणि त्यासंबंधीचे निकष विहित करण्याबाबत...

महाराष्ट्र शासन

उच्च व तंत्र शिक्षण विभाग

शासन निर्णय क्रमांक : एनजीसी-२०१७/(१२८/१७)/मशि-४

हुतात्मा राजगुरु चौक, मादाम कामा रोड

मंत्रालय, मुंबई ४०००३२.

दिनांक : ०४ जुलै, २०१७.

वाचा : महाराष्ट्र सार्वजनिक विद्यापीठ अधिनियम २०१६.

प्रस्तावना :-

महाराष्ट्र सार्वजनिक विद्यापीठ अधिनियम, २०१६ दिनांक ०१ मार्च, २०१७ पासून अंमलात आलेला आहे. उच्च माध्यमिक शालांत परीक्षेमध्ये उत्तीर्ण होण्याचे वाढते प्रमाण व विद्यार्थ्यांचा विशिष्ट अभ्यासक्रमाकडे असलेला कल विचारात घेता, कोणताही विद्यार्थी इच्छित उच्च शिक्षणापासून वंचित राहू नये, हे विचारात घेऊन या अधिनियमातील कलम १०९ (८) मध्ये असामान्य परिस्थितीत विशिष्ट विद्याशाखांच्या अतिरिक्त नवीन तुकड्यांना जलदगती पद्धतीने मान्यता देण्याची तरतूद करण्यात आलेली आहे. अशा प्रकारे जलदगती पद्धतीने विशिष्ट विद्याशाखांच्या अतिरिक्त नवीन तुकड्यांना मान्यता देण्यासंदर्भातील निकष आणि कार्यपद्धती विहित करण्याची बाब शासनाच्या विचाराधीन होती. याबाबत शासनाने पुढीलप्रमाणे निर्णय घेतला आहे.

शासन निर्णय :-

सन २०१७-१८ या शैक्षणिक वर्षापासून असामान्य परिस्थितीत विशिष्ट विद्याशाखांच्या नवीन जलदगती अतिरिक्त तुकड्यांना मान्यता देण्याकरीता पुढीलप्रमाणे कार्यपद्धती व निकष विहित करण्यात येत आहेत :-

कार्यपद्धती :-

१. ज्या महाविद्यालयांना जलदगती अतिरिक्त तुकडीसाठी अर्ज करावयाचा आहे, त्यांनी तो अर्ज या शासन निर्णयासोबत जोडलेल्या “परिशिष्ट-अ” मधील अर्जाच्या नमुन्यात संबंधित अकृषी विद्यापीठाकडे सादर करावा व “परिशिष्ट-ब” मध्ये नमूद केलेली कागदपत्रे अर्जासोबत जोडण्यात यावीत.
२. अर्ज स्वीकारण्याची कार्यपद्धती व अर्ज कोणत्या दिनांकापर्यंत स्वीकारावयाचे या संदर्भात संबंधित अकृषी विद्यापीठांनी स्वतंत्र सूचना निर्गमित कराव्यात. अशा सूचना निर्गमित करताना विद्यापीठाकडून असे प्रस्ताव शासनाकडे त्या शैक्षणिक वर्षाच्या दिनांक १० ऑगस्ट पर्यंतच सादर होणे आवश्यक असल्याची बाब विचारात घेण्यात यावी.

३. अकृषी विद्यापीठांनी विहित नमुन्यात अर्ज स्वीकारावेत. अर्जात भरण्यात आलेली माहिती व त्यासोबत जोडणे आवश्यक असलेल्या कागदपत्रांची तपासणी करण्यासाठी एक तपशील सूची तयार करुन त्याप्रमाणे आवश्यक बाबींची पूर्तता करणारेच अर्ज विचारात घेण्यात यावेत.
४. राज्य उच्च माध्यमिक शिक्षण मंडळाच्या परीक्षांचे निकाल घोषित झाल्यानंतर सर्व अकृषी विद्यापीठांनी त्यांच्या परिक्षेत्रातील उत्तीर्ण झालेल्या विद्यार्थ्यांची जिल्हानिहाय टक्केवारी, महाविद्यालयात उपलब्ध असलेल्या विद्याशाखानिहाय जागा, विद्यार्थ्यांची अभ्यासक्रमासाठी असलेली मागणी याचा आढावा घ्यावा.
५. उपरोक्तप्रमाणे आढावा घेतल्यानंतर विद्यार्थी प्रवेशाविना वंचित राहत आहेत व महाविद्यालयांची जलदगती अतिरिक्त तुकड्यांची मागणी आहे, हे विचारात घेऊन संबंधित अकृषी विद्यापीठाने त्यांच्याकडे जलदगती अतिरिक्त तुकडीकरिता प्राप्त झालेले प्रस्ताव शासनाने विहित केलेल्या निकषांप्रमाणे तपासून “परिशिष्ट-क” सह विद्यापीठाच्या मंजूरीच्या शिफारशीसह कोणत्याही परिस्थितीत त्यावर्षाच्या दिनांक १० ऑगस्टपर्यंत शासनास सादर करावेत. या दिनांकानंतर प्राप्त होणारे प्रस्ताव विचारात घेतले जाणार नाहीत.
६. जलदगती अतिरिक्त तुकड्यांकरिता शासनाकडे प्रस्ताव पाठविताना, त्या परिसरातील भौगोलिक परिस्थिती, उपलब्ध विद्याशाखांमधील प्रवेश क्षमता, निकालाची टक्केवारी, विद्यार्थी प्रवेशापासून वंचित राहतील, अशी निर्माण झालेली परिस्थिती याचा आढावा घेतल्यानंतर, असामान्य परिस्थितीत विशिष्ट विद्याशाखांच्या जलदगती अतिरिक्त नवीन तुकड्या सुरु करणे समर्थनीय असेल, त्याबाबतीत कारणे लेखी नमूद करुन विद्यापीठ राज्य शासनाकडे विहित केलेल्या कार्यपद्धतीनुसार प्रस्ताव सादर करेल. समर्थनीय नसेल अशा प्रस्तावांची राज्य शासनाकडे शिफारस करण्यात येऊ नये.
७. महाराष्ट्र सार्वजनिक विद्यापीठ अधिनियम, २०१६ मधील कलम १०९ (८) अनुसार अशा असामान्य परिस्थितीत परवानगी देण्याची कार्यपद्धती ही, ज्या शैक्षणिक वर्षात अशा नवीन तुकड्या सुरु करावयाच्या असतील त्यावर्षाच्या ३१ ऑगस्टच्या आत पूर्ण करण्यात येईल. ज्या शैक्षणिक वर्षात अशा नवीन तुकड्या सुरु करावयाच्या असतील त्या शैक्षणिक वर्षाच्या ३१ ऑगस्टपर्यंत राज्य शासनाकडून कोणत्याही स्वरूपाची प्रतिकूल माहिती कळविण्यात आली नाही, तर अशी परवानगी राज्य शासनाकडून मिळाली असल्याचे मानण्यात येईल.

निकष :-

१. जी महाविद्यालये जलदगती अतिरिक्त तुकडी मंजूरीसाठी प्रस्ताव सादर करतील त्यांच्याबाबतीत पुढील पूर्तता नसलेल्या महाविद्यालयांचे अर्ज शासनाकडे शिफारशीत करण्यात येऊ नयेत :-
 - अ) मूल्यांकन/पुनर्मूल्यांकनाकरिता पात्र महाविद्यालयांच्याबाबतीत नॅक/एनबीए मानांकन व मूल्यांकन तसेच, पुनर्मूल्यांकन करुन घेतले नसेल तर,

- आ) ज्या विद्याशाखेची जलदगती अतिरिक्त तुकडी मंजूर करण्याचा प्रस्ताव सादर करण्यात आला आहे, त्या विद्याशाखेच्या मुळ तुकडीच्या सर्व विषयांकरिता अर्हताधारक अध्यापक उपलब्ध नसतील तर तसेच, शासनाने विहित केलेल्या निकषांनुसार भौतिक सुविधा उपलब्ध नसतील तर.
२. ज्या विद्याशाखेच्या जलदगती अतिरिक्त तुकडीकरीता मागणी करण्यात आलेली आहे, त्या तुकडीत प्रवेशित होणाऱ्या विद्यार्थ्यांकरीता शासनाने नियमित तुकडीकरिता विहित केलेल्या निकषांप्रमाणे, भौतिक साधने व अध्यापक वर्ग उपलब्ध आहे किंवा त्यासाठी तात्पुरती व्यवस्था करण्यात आलेली आहे, यासंदर्भातील तपशीलवार प्रमाणपत्र महाविद्यालयाने अर्जासोबत जोडणे आवश्यक असून, विद्यापीठानेही ही बाब प्रमाणित करावी. ज्या महाविद्यालयांनी तात्पुरत्या स्वरूपात व्यवस्था केलेली आहे, त्या महाविद्यालयांनी पुढील ६ महिन्यात शासनाने नियमित तुकडीकरीता विहित केलेल्या निकषांची पूर्तता करण्यात येईल, असे हमीपत्र अर्जासोबत जोडणे आवश्यक राहिल. तसेच, पुढील ६ महिन्यात या निकषांची पूर्तता करण्यात आल्यानंतर पूर्ततेचे प्रमाणपत्र विद्यापीठामार्फत (निकष पूर्ण केल्याचे विद्यापीठाने प्रमाणित करून) शासनाकडे सादर करणे आवश्यक राहिल.
३. महाविद्यालयामध्ये विद्याशाखा अस्तित्वात नसेल तर जलदगती अतिरिक्त तुकडीद्वारे अशी विद्याशाखा सुरु करता येणार नाही. ज्या महाविद्यालयांमध्ये त्या विद्याशाखेची मूळ तुकडी शासन मान्यतेने सुरु आहे, अशा विद्याशाखेच्या अतिरिक्त तुकडीचा प्रस्ताव जलदगती पद्धतीने विचारात घेता येईल.
४. अशा प्रकारे जलदगतीने मान्यता दिलेली अतिरिक्त तुकडी नैसर्गिक वाढीने पुढे चालू राहिल. मात्र अशा तुकडीस पुढील शैक्षणिक वर्षामध्ये नियमित शासन मान्यता प्राप्त न झाल्यास सदर तुकडीमध्ये प्रथम वर्षाकरीता विद्यार्थी प्रवेशित करता येणार नाही. पुढील शैक्षणिक वर्षाकरिता अशा नियमित अतिरिक्त तुकडीकरिता शासनाने विहित केलेल्या निकष व कार्यपद्धतीनुसार नव्याने अर्ज सादर करून शासन मान्यता घेणे आवश्यक राहिल.
५. जलदगती अतिरिक्त तुकडी ज्या शैक्षणिक वर्षाकरीता मंजूर करण्यात आलेली आहे त्या शैक्षणिक वर्षामध्ये त्या तुकडीमध्ये विद्यार्थी प्रवेशित न झाल्यास तसेच, काही अन्य कारणांमुळे तुकडी सुरु न झाल्यास अशा तुकडीची मान्यता आपोआप रद्द झाली असे समजण्यात येईल.
६. ज्या जलदगती अतिरिक्त तुकडीस मान्यता देण्यात आलेली आहे, अशा तुकडीमध्ये मंजूर विद्यार्थी संख्येच्या ५० टक्के विद्यार्थी प्रवेशित होतील, याची दक्षता घेण्यात यावी.
७. ज्या अभ्यासक्रमांना शिखर परिषदेची (Apex Body) मान्यता आवश्यक आहे, अशा अभ्यासक्रमांच्या विद्याशाखांना जलदगती अतिरिक्त तुकडी मंजूर करता येणार नाही.
८. ज्या अभ्यासक्रमांकरीता ऑनलाईन प्रवेश प्रक्रिया विहित केलेली आहे, त्या अभ्यासक्रमांच्या ऑनलाईन प्रवेश प्रक्रियेकरीता महाविद्यालयांनी नोंदणी करावयाची

तारीख संपुष्टात आली असेल, तर त्यानंतर जलदगती अतिरिक्त तुकडी मंजूर करता येणार नाही.

९. संबंधित विद्याशाखेमध्ये विद्यार्थी प्रवेशित करण्याकरिता शासनाने जी कार्यपद्धती विहित केलेली आहे, त्या कार्यपद्धतीद्वारेच अशा जलदगती अतिरिक्त तुकडीमध्ये विद्यार्थी प्रवेशित केले जातील. तसेच, शासनाच्या प्रचलित धोरणानुसार अतिरिक्त जलदगती तुकडीची मान्यता ही कायम विनाअनुदानित तत्वावर राहिल.

सदर शासन निर्णय महाराष्ट्र शासनाच्या www.maharashtra.gov.in या संकेतस्थळावर उपलब्ध करण्यात आला असून, त्याचा सांकेतांक २०१७०७०४१३१००७६९०८ असा आहे. हा आदेश डिजिटल स्वाक्षरीने साक्षांकित करून काढण्यात येत आहे.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नावाने,

**Rohini
Bhalekar**

Digitally signed by Rohini Bhalekar
DN: c=IN, o=Government Of Maharashtra, ou=Higher
And Technical Education Dept, postalCode=400032,
st=Maharashtra,
2.5.4.20=440c600559857f4234e969f892346c88247ac81
346a1b7229bf9917deb7bce48, cn=Rohini Bhalekar
Date: 2017.07.04 18:10:20 +05'30'

(रोहिणी भालेकर)

उप सचिव, महाराष्ट्र शासन

प्रत,

- १) कुलसचिव, सर्व अकृषी विद्यापीठे, महाराष्ट्र राज्य.
- २) संचालक, उच्च शिक्षण, महाराष्ट्र राज्य, पुणे.
- ३) मा. मंत्री (उ. व तं. शि.) यांचे विशेष कार्य अधिकारी.
- ४) मा. राज्यमंत्री (उ. व तं. शि.) यांचे खाजगी सचिव.
- ५) अपर मुख्य सचिव (उ. व तं. शि.) यांचे स्वीय सहायक.
- ६) सर्व विभागीय सहसंचालक, उच्च शिक्षण, महाराष्ट्र राज्य.
- ७) विशि-३, विशि-४ कार्यासन, उच्च व तंत्र शिक्षण विभाग, मंत्रालय.
- ८) निवड नस्ती (मशि-४)

शासन निर्णय क्र. एनजीसी-२०१७/(१२८/१७)/मशि-४, दि. ०४ जुलै, २०१७.

* परिशिष्ट-अ *

अतिरिक्त जलदगती तुकडीकरीता अर्जाचा नमुना

१.	संस्थेचे नाव व पूर्ण पत्ता : (दुरध्वनी क्रमांकासह)				
२.	महाविद्यालयाचे नाव आणि पूर्ण पत्ता :				
३.	ज्या महाविद्यालयात अतिरिक्त जलदगती तुकडी सुरु करावयाची आहे, त्या ठिकाणाची लोकसंख्या :				
४.	महाविद्यालयात अतिरिक्त जलद गतीने तुकडी सुरु करावयाचे सत्र :				
५.	अस्तित्वात असलेल्या महाविद्यालयात विद्याशाखा, अभ्यासक्रम, विषय, वाढीव तुकड्या अस्तित्वात असल्यास त्याचा तपशील :	विद्याशाखा	✓	विषय	विद्यार्थी संख्या
		अभ्यासक्रम			
		विषय			
		तुकड्या			
६.	आवेदन शुल्क रुपये-----/,-, धनाकर्ष क्र.-----. दिनांक -----. बँकेचे नाव-----. (धनाकर्ष कुलसचिव,-----विद्यापीठ, यांचे नावे असावा.)				
७.	महाविद्यालयात अतिरिक्त जलदगती तुकडी सुरु करावयाच्या विद्याशाखेचा तपशील :				
	अ.क्र.	शाखा	अभ्यासक्रम	अध्यापनाचे माध्यम	अध्यापनाचे विषय
	१.				
	२.				
८.	संस्थेचा पंजीयनाचा क्रमांक ----- व दिनांक -----				
९.	संस्थेच्या संविधानात शैक्षणिक बाबींसंबंधी तरतूद असल्यास त्या तरतुदीच्या कलम क्र. व तदनुसार नवीन अतिरिक्त जलदगती तुकडी सुरु करण्यासंबंधीचा संस्थेचा ठराव क्र.----- व दिनांक -----				
१०.	महाविद्यालयात सुरु करणार असलेल्या प्रस्तावित अतिरिक्त जलदगती तुकडीतील विषय महाविद्यालयाच्या १५ कि.मी. परिसरातील इतर महाविद्यालयात शिकविले जात असल्यास मागील ०३ वर्षांचा अभ्यासक्रम, विषय व तुकड्यांच्या वस्तुस्थितीचा महाविद्यालयांच्या नावासह तपशील : ----- ----- (जागा कमी पडल्यास स्वतंत्र वेगळ्या कागदावर पुरविण्यात यावी.)				

११.	आपण सुरु करणार असलेल्या नविन अतिरिक्त जलदगती तुकडीमुळे व उल्लेखित परिसरातील इतर महाविद्यालयाशी अवास्तव स्पर्धा निर्माण होईल काय ? -----				
१२.	निरनिराळ्या अभ्यासक्रमांच्या प्रथम वर्षात प्रवेशेच्छुक विद्यार्थ्यांची अंदाजित संख्या :				
	कला	वाणिज्य	विज्ञान	विधि	इतर
१३.	१५ कि.मी. परिसरातील अस्तित्वात असलेल्या उच्च माध्यमिक शाळा व कनिष्ठ महाविद्यालयांची मागील ०३ वर्षांची पुढील संदर्भात माहिती द्यावी :				
	अ. क्र.	शाळेचे/कनिष्ठ महाविद्यालयाचे नाव व पत्ता	वर्ष	उच्च माध्यमिक परीक्षेला बसलेल्या विद्यार्थ्यांची संख्या	उत्तीर्ण झालेल्या विद्यार्थ्यांची संख्या उत्तीर्ण विद्यार्थ्यांची टक्केवारी
	१.				
१४.	कला, वाणिज्य, विज्ञान विद्याशाखेच्या अतिरिक्त जलदगती तुकडी ज्या महाविद्यालयात सुरु करावयाची आहे, ते ठिकाण १२ वी च्या परीक्षेचे केंद्र आहे काय ? -----				
१५.	केंद्र असल्यास तेथून १२ वी च्या मार्च व ऑक्टोबरच्या परीक्षेत उत्तीर्ण झालेल्या विद्यार्थ्यांची कला, वाणिज्य, विज्ञान शाखानिहाय संख्या -----				
१६.	अ) संस्थेद्वारा चालविल्या जाणाऱ्या शाळा व महाविद्यालये यांचा तपशील----- ब) सदर शाळा व महाविद्यालयांची मान्य प्रवेश क्षमता, प्रत्यक्ष प्रवेशित व परीक्षेस बसलेले विद्यार्थी ----				
१७.	अ) महाविद्यालयासाठी वापरल्या जाणाऱ्या इमारतीच्या खोल्यांची संख्या व आकार ----- ब) सदर इमारत खोल्यांमध्ये सध्या प्राथमिक, माध्यमिक, उच्च माध्यमिक किंवा इतर अभ्यासक्रमाचे वर्ग भरतात काय? ----- असल्यास त्याचा तपशील -----				
१८.	अर्ज केलेल्या वर्षातील ३१ मार्चला असलेली संस्थेची आर्थिक स्थिती :- (अ) स्थावर मालमत्ता (ब) जंगम मालमत्ता (क) बँकेतील रोख (ड) बँकेचे वा इतर कर्ज				
१९.	वरील उल्लेखित बाबींशिवाय महाविद्यालयाच्या आकस्मिक व अनाकस्मिक खर्चासाठी करण्यात येणाऱ्या आर्थिक तरतुदींचा तपशील : -----				

- परिशिष्ट-ब मध्ये नमूद केलेली कागदपत्रे/प्रमाणपत्रे अर्जासोबत जोडण्यात यावीत.

मूळ सही (शिक्ष्याची नाही)
अध्यक्ष
(संस्थेचे नाव व पूर्ण पत्ता)

मूळ सही (शिक्ष्याची नाही)
सचिव
(संस्थेचे नाव व पूर्ण पत्ता)

शासन निर्णय क्र. एनजीसी-२०१७/(१२८/१७)/मशि-४, दि. ०४ जुलै, २०१७.

*** परिशिष्ट-ब ***

संस्थेचे नाव :-

विद्यापीठाचे नाव :

ठिकाण :-

विद्याशाखा :-

अ.क्र.	तपासणी सूची	पुर्ततेचा “तपशील” (होय/नाही)	पृष्ठ क्रमांक
१.	संस्थेचा नविन अतिरिक्त जलदगती तुकडी मंजुरीसाठीचा विहित नमुन्यात अर्ज.		
२.	संस्था नोंदणी प्रमाणपत्राची साक्षांकित प्रत.		
३.	चालू वर्षाच्या तपशीलवार अंदाजपत्रकाची प्रत.		
४.	संस्थेच्या मागील वर्षाच्या लेखापरिक्षण अहवालाची प्रत.		
५.	शासनाचे कायम विना अनुदानित धोरण लक्षात घेता, अर्जासोबत मंजुर अतिरिक्त तुकडीसाठी नियमानुसार वेतन व वेतनेतर खर्च संस्था करणार असल्याबाबतचे रु.१००/- च्या स्टॅम्प पेपरवर नोंदणीकृत हमीपत्र.		
६.	अस्तित्वात असणाऱ्या महाविद्यालयाच्या इमारतीत विद्यापीठ अनुदान आयोगाने विहित केल्यानुसार सेमीनार रुम, लेक्चर रुम, लायब्ररी, प्रयोगशाळा यासाठी किमान आवश्यक जागा या संदर्भातील प्रमाणित कागदपत्रे.		
७.	महाविद्यालयाच्या प्रयोगशाळेत निर्धारित आवश्यक सामग्री (विज्ञान विद्याशाखेसाठी)		
८.	ग्रंथालयात पुस्तकांची सुविधा (मागणी केलेल्या तुकडीकरिता किमान १०० अतिरिक्त पुस्तके)		
९.	प्रस्तावित महाविद्यालयाच्या इमारतीतील सेमिनार रुम, लेक्चर रुम, फॅकल्टी रुम, स्टाफ रुम, प्राचार्यांची रुम, कॉमन रुम, हॉस्टेल रुम इत्यादी ठिकाणी आवश्यक फर्निचर.		
१०.	ज्या विद्याशाखेच्या जलदगती अतिरिक्त तुकडीची मागणी केली आहे, त्या विद्याशाखेच्या मुळ तुकडीच्या सर्व विषयांकरीता अर्हताधारक अध्यापक उपलब्ध आहेत तसेच, शासनाने विहित केलेल्या निकषांनुसार मूलभूत भौतिक सुविधा उपलब्ध असल्याचे प्रमाणपत्र व संपूर्ण तपशील.		

११.	ज्या विद्याशाखेच्या जदलगती अतिरिक्त तुकडीची मागणी करण्यात आलेली आहे, त्याकरिता भौतिक व मूलभूत साधने / पात्रताधारक अध्यापक उपलब्ध आहेत किंवा तात्पुरती व्यवस्था केलेली आहे त्याबाबतचे विद्यापीठाने प्रमाणित केलेले महाविद्यालयाचे तपशिलवार प्रमाणपत्र.		
१२.	ज्या महाविद्यालयांनी तात्पुरत्या स्वरूपात व्यवस्था केलेली आहे, त्या महाविद्यालयांनी पुढील ६ महिन्यात शासनाने नियमित तुकडीकरीता विहित केलेल्या निकषांची पूर्तता करण्यात येईल, असे हमीपत्र.		
१३.	मुल्यांकन/पुनर्मूल्यांकनाकरिता पात्र असल्यास नॅक/एनबीए मानांकन व मूल्यांकन, पुनर्मूल्यांकन करून घेतले असल्याचे प्रमाणपत्र.		
१४.	ज्या विद्याशाखेची अतिरिक्त जलदगती तुकडीची मागणी केली आहे, त्यास शिखर परिषदेच्या मान्यतेची आवश्यकता आहे काय,		
१४.	ज्या विद्याशाखेची अतिरिक्त जलदगती तुकडीची मागणी केली आहे, त्या विद्याशाखेच्या प्रवेशाची कार्यपद्धती. ऑनलाईन प्रवेश करण्यात येत असल्यास त्याचा तपशील.		

शासन निर्णय क्र. एनजीसी-२०१७/(१२८/१७)/मशि-४, दि. ०४ जुलै, २०१७.

* परिशिष्ट - क *

अ.क्र.	विद्यापीठाने द्यावयाचा तपशील	
१.	संस्थेचे नाव व पूर्ण पत्ता.	
२.	प्रस्तावित जलदगती तुकडीच्या विद्याशाखेचा तपशील.	
३.	विद्यापीठांनी केलेली शिफारस.	
४.	विद्यापीठ अनुदान आयोगाने विहित केलेल्या मूलभूत सुविधा संस्थेने महाविद्यालयांसाठी उपलब्ध केल्या आहेत काय? असल्यास, त्याचा तपशील.	
५.	संस्थेची आर्थिक स्थिती कशी आहे ?	
६.	ज्या तालुक्यामधील महाविद्यालयात अतिरिक्त जलदगती तुकडी मागितली आहे, त्या तालुक्यातील इतर महाविद्यालयात अस्तित्वात असणाऱ्या तुकड्यांवर विपरीत परिणाम होईल किंवा कसे,	
७.	तालुक्यामध्ये अस्तित्वात असलेल्या महाविद्यालयांची नावे व महाविद्यालयांमधील अंतर.	
८.	तालुक्यामध्ये अस्तित्वात असलेल्या महाविद्यालयांतील विद्याशाखेतर्गत शिकविल्या जाणाऱ्या विषयाचे गट (व्यावसायिक अभ्यासक्रमांची स्वतंत्र माहिती द्यावी)	
९.	गटनिहाय विद्यार्थी संख्या (व्यावसायिक अभ्यासक्रमाची स्वतंत्र माहिती द्यावी)	
१०.	तालुक्यामध्ये महाविद्यालय शाळांमधून १२ वी उत्तीर्ण झालेल्या विद्याशाखानिहाय विद्यार्थ्यांची संख्या.	
११.	मागील वर्षी किती विद्यार्थी प्रवेशापासून वंचित राहिले ?	
१२.	ज्या विद्याशाखेची अतिरिक्त जलदगती तुकडी प्रस्तावित केली आहे, परिसरात त्या विद्याशाखेच्या किती तुकड्या आहेत ? त्यामध्ये प्रवेशित मागील / चालू वर्षाची विद्यार्थी संख्या, त्या विद्याशाखेस असलेली विद्यार्थ्यांची मागणी, परिसरातील त्या विद्याशाखेची प्रवेश क्षमता संपृष्टात आल्यानंतरही विद्यार्थी प्रवेशाविना वंचित रहात आहेत, अशी परिस्थिती निर्माण झाली आहे काय ? याची या संदर्भातील तपशीलवार माहिती.	
१३.	नवीन अतिरिक्त जलदगती तुकडी सुरु करण्यास परवानगी द्यावी किंवा कसे याबाबतचे विद्यापीठाचे स्वयंस्पष्ट अभिप्राय (समर्थनीय कारणांसह)	

विद्यापीठाच्या सक्षम प्राधिकाऱ्याची
सही व शिक्का